

Folketingets Ombudsmand bringes nu i spil omkring bomtrawl og fiskerikontrol

Udgivet af FiskerForum den 17-10-2017 · info@fiskerforum.dk

Folketingskandidat for Dansk Folkeparti Erik Høgh-Sørensen tager nu klagen over det hollandske bomtrawlfiskeri i Kattegat og Nordsøen et skridt videre, med en klage sendt direkte til Folketingets Ombudsmand over embeds- og pligtforsømmelse i Danmarks Fiskerikontrol og NaturErhvervstyrelse.

Baggrunden for klagen skal ses i Fiskerikontrollens manglende indgriben i de for Erik Høgh-Sørensens åbenbare ulovligheder begået af hollandske bomtrawlere langs vores kyster. Den manglende kontrol af disse ulovligheder, som har varet i flere år, bliver i klagen fra den Nordjyske

Folketingskandidat, til embeds- og pligtforsømmelse i en årerække ved, at se gennem fingre med et ulovligt hollandsk fiskeri i Skagerak og Nordsøen.

Erik Høgh-Sørensen henviser i klagen til, at myndighedernes forsømmelse har fundet sted siden sommeren 2015, i hvilket tidsrum klager flere gange har sendt eksempler og dokumentation til de danske kontrolmyndigheder. Myndighederne, herunder i særdeleshed ressortministeren, har efter Erik Høgh-Sørensen haft rig mulighed for at besvare henvendelserne og løse problemerne politisk såvel som kontrolmæssigt. Dette er ikke sket, hvorfor en klage til Folketingets Ombudsmand blev næste skridt. Ombudsmandens retningslinjer for at kunne behandle denne klage er overholdt, herunder tidsfrister og forudgående henvendelser til relevante myndigheder.

Ulovlighedernes omfang og de deraf følgende samfundstab ved bomtrawlfiskeri kan årligt andrage trecifrede millionbeløb ifølge beregninger fra Erik Høgh-Sørensens eget Analysebureau »Analyseenheden 4V.« Analyseenhedens beregninger gælder alene de seneste to års eksportværdi af rødspættefiskeriet i Nordsøen og Skagerak. Tab for andre arter indgår ikke, og hertil kommer yderligere skader som følge af bomtrawl:

- Overdødelighed af yngel, fortrinsvis rødspætte, tunge og torsk.
- Destruktion af habitater, fordi de tonstunge bomme knuser naturområdernes havbund, herunder EUR17;s NATURA2000-områder, hvor yngel, flora og fauna ellers skulle have et fristed.
- Risikabel over-trawling af søkabler mellem Norge og Danmark i strid med etablerede sikkerhedszoner.

Langt størstedelen af de skadevoldende bomtrawlere kommer fra Holland og Belgien, skriver Erik Høgh-Sørensen videre i sin pressemeddelelse, og henviser til at dette fiskeri i dansk farvand blev godkendt af EU tilbage i 1997 og de følgende år. Dette benyttes undertiden som argument for, at danske fiskefartøjer fortsat kan have et gråtungefiskeri i hollandsk territorialfarvand. Disse to fiskerier kan af flere grunde ikke sammenlignes, blandt andet fordi gråtungefiskeriet ikke er nær så lukrativt.

Dansk territorialfarvand i Nordsøen og Skagerak har i de senere år lagt vand til et større antal hollandske og belgiske bomtrawlere i op til ni måneder af året. Ifølge beregninger baseret på aktindsigt i et enkelt tilfælde af analyseenheden 4V, kan en bomtrawler på tre måneder fiske for 50 millioner kroner rødspætter i dansk farvand (minimum).

Den hollandske rødspættekvote (TAC) i Skagerak er typisk på under 2.000 tons årligt.

På basis af bomtrawlernes antal og individuelle fangstkapacitet kan det estimeres, at den hollandske rødspættekvote i Skagerak er overfisket talrige gange, både i 2015, 2016 og 2017, uden at Danmarks Fiskerikontrol har grebet effektivt ind.

I betragtning af den begrænsede TAC har kapitaltunge bomtrawlere et meget stærkt begrænset økonomisk incitament i at befinde sig i op til hele ni måneder om året i farvandet. Det styrker mistanken om deres tilstedeværelse, udelukkende er rentabel på grund af deres ulovligt fiskeri. På lignende ulovligvis, opererer fortrinsvis belgiske bomtrawlere i følge Erik Høgh-Sørensen undertiden i den såkaldte »rødspættekasse« langs den jyske vestkyst i Nordsøen.

Erik Høgh-Sørensen mener ulovlighederne forgår som følger:

Der henvises til vedlagte eksempler på satellitbilleder (AIS), som siden juni 2015 ved flere lejligheder er fremsendt til Ministeriet, Fiskerikontrollen og NaturErhvervsstyrelsen. Der er primært tale om hollandske og belgiske bomtrawlere, samt i lidt sjældnere tilfælde hollandske snurrebåde, der foretager risikable og mistænkelige manøvrer til søs.

1. »Kvote-overskrivning«. Bomtrawlernes sejlruiter fremstår ofte som umotiverede omveje mellem fangstplads og havn. Dette kan forklares med kvotefordelingens geografi. Når der fiskes ulovligt i Skagerak, er fartøjerne tvunget til rutinemæssigt at foretage en omvej, eller smuttur, ind i Nordsøen for at skjule disse ulovligheder. På denne måde kan fisk, der er fanget ulovligt i Skagerak, beskrives som værende fanget i Nordsøen.
2. Bomtrawlere slukker ofte deres AIS-signal. Dette bevirker, at fartøjerne fremstår usynlige for andre søfarende, hvilket øger risikoen for skibskollisioner. Via AIS kan det godtgøres, hvilken hastighed en bomtrawler har, og dermed kan det dokumenteres, om fartøjet er i færd med at fiske eller ej. En slukket AIS kan således kun have ét logisk formål: At fiske ulovligt.
3. Bomtrawlere fisker rutinemæssigt i EUR17;s fredede havområder, herunder NATURA2000 lokationer og Det Gule Rev. Dette er godtgjort af den tilgængelige AIS-overvågning siden 2015.

EU og de danske fiskerikontrolmyndigheder ser således gennem fingre med, at bomtrawlere ødelægger de havhabitater, som EU selv har udråbt som naturreservater.

De hollandske myndigheders svar:

Klager henvendte sig 21. november 2016 skriftligt til det hollandske fiskeriministerium med påstand om, at de hollandske bomtrawlere er ikke-bæredygtige og fisker ulovligt (IUU) i dansk farvand. Dette strider i givet fald også mod gældende hollandsk lov og retningslinjer.

Den 24. marts 2017 svarede ministeriets fiskeridirektør A.H. Glerveld tilbage. Af det vedlagte svar fremgik det, at man i Holland savner dokumentation for hollandske fiskeres ulovligheder. Det kunne af svaret udledes, at man fra hollandsk side ikke vil foretage sig yderligere, med mindre danske fiskerikontrollanter skulle begynde at udvise interesse. A.H. Glerveld anbefalede klager at tage kontakt til danske myndigheder.

Svaret underminerer den pt. suspenderede fiskerikontrolchef Mik Jensens påstande, hvor han bl.a. i Fiskeritidende (bilag 6) og TV2 Nord har tilkendegivet, at det skulle være de hollandske myndigheder, som har ansvar for fangstregistrering/logning. Dette er kun delvist rigtigt. Fangstregistrering/logning er ganske rigtigt en national hollandsk opgave, men dette fritager på ingen måde Danmarks Fiskerikontrol for ansvar. Det kan af svaret udledes, at samarbejdet mellem de hollandske og danske kontrolmyndigheder er ineffektivt. Det bemærkes i øvrigt, at EU-Kommissionen inden for de senere år har påtalt interne uregelmæssigheder i Hollands Fiskerikontrol.

Embedsmisbrug og pligtforsømmelse i Danmarks Fiskerikontrol:

Embedsfolk i Fiskeriministeriet, NaturErhvervsstyrelsen (og dennes eventuelle alias) samt Danmarks Fiskerikontrol er jævnfør lovgivningen forpligtet til at foretage »risikobaseret kontrol.« Princippet betyder, at kontrolskibe som »Vestkysten« bør udse sig de opgaver, hvor der er størst mulighed for at afdække ulovligheder eller uregelmæssigheder (IUU).

Undertiden ses »Vestkysten« nærmest gøre det stik modsatte.

1. »Vestkysten« kontrollerer rutinemæssigt mindre danske fartøjer, mens store bomtrawlere sejler forbi uantastet. Den danske kontrolindsats fremstår dermed ikke som »risikobaseret« i samfundsøkonomisk henseende, da konsekvenserne af ulovlig bomtrawling oftest er alvorligere end ulovligt fiskeri fra mindre fartøjer. I et enkelt tilfælde hjalp »Vestkysten« i 2016 en hollandsk bomtrawler med maskinproblemer i havn uden at gøre sig den ulejlighed at kontrollere det hollandske fartøj ved samme lejlighed.
2. Fiskerikontrollen har undladt at gennemføre konsekvente, frekvente og effektive on-board kontroller af bomtrawlere i det øjeblik disse bomtrawlere krydser linjen mellem Skagerak og Nordsøen. Kontrolleres der på denne måde, vil det være vanskeligere at »overskrive« fangster. En sådan kontrolindsats vil gøre det sværere at logføre fisk fanget i Skagerak som værende fanget i Nordsøen. Den danske fiskerikontrol er således ineffektiv og ikke-forebyggende.
3. Fiskerikontrollen har undladt at gennemføre konsekvente, frekvente og effektive kontroller i Thyborøn, Hanstholm, Hirtshals og andre havne, hvor udenlandske bomtrawlere lossere fangster direkte i lastbil-kølecontainere med henblik på direkte eksport og forarbejdning i andre EU-lande. Med en sådan kontrolindsats ville de danske myndigheder kunne belyse omfanget af (over)fiskeriet og de danske samfundstab. Dette har Fiskerikontrollen undladt.

Det er derfor klagers påstand:

- at NaturErhvervsstyrelsens ledende medarbejdere, herunder ikke blot den pt. suspenderede kontrolchef Mik Jensen, opererer i strid med egne retningslinjer.
- De optimerer ikke brugen af tekniske hjælpemidler såsom AIS eller VMS i modsætning til kollegerne i Norge, hvor bomtrawl er forbudt. Herved gøres er det besværligt eller umuligt at foretage en effektiv »risikobaseret« kontrol i dansk farvand.
- Samtidig har Fiskerikontrollens pt. suspenderede kontrolchef Mik Jensen i Fiskeritidende i januar og februar 2017 hævdet, at man var i færd med at analysere bomtrawl-problemet, og at dette i øvrigt ikke er noget nyt problem.

Hvis problemet er af ældre dato, kan det undre, at Fiskerikontrollen ikke har løst det. Siden Mik Jensens udtalelser i Fiskeritidende ses der ikke at være sket handling med nogen form for systematik. Også dette indikerer pligt- og embedsforsømmelse hos flere ledende embedsmænd.

Fiskerikontrollens ledende medarbejdere udviser endvidere pligtforsømmelse ved at ikke at gribe ind over for fartøjer, der slukker deres AIS. Der henvises bl.a. til, at Søfartsstyrelsen er ressortmyndighed, men ingen søfartsmyndighed, herunder Fiskerikontrollen, kan fraskrive sig ansvar for sikkerhed til havs.

På trods af de store samfundsøkonomiske skader i forbindelse med bomtrawl har NaturErhvervstyrelsen ikke udvist rettidig interesse for problemet, og i nogle tilfælde synes Styrelsens medarbejdere nærmest at blokere for en løsning.

Eksempelvis var bomtrawl på dagsordenen for Erhvervsfiskeriudvalgets møde 25. oktober 2016. Af mødets referat fremgår, at NaturErhvervstyrelsens repræsentanter stillede sig afvisende over for at gøre noget ved bomtrawl-problematikken.

Sluttelig kan der henvises til en korrespondance mellem klager og daværende ressortminister Esben Lunde Larsen.

Konklusionen på denne korrespondance blev, at Danmark reelt ikke er repræsenteret stærkt nok i EU til, at bomtrawlproblematikken kan løses til fordel for miljøet og dansk erhvervsfiskeri.

Dette svar syntes klager Erik Bøgh-Sørensen Larsen, fremstår ikke-fuldestgørende og grænsende til det misvisende. Det foreslås derfor, at Folketingets Ombudsmand udtaler kritik af NaturErhvervstyrelsen for manglende indgreb mod bomtrawlere m.m., samt at Ombudsmanden anbefaler tjenestemand-undersøgelser.

Kilde: Folketingskandidat for Dansk Folkeparti
FiskerForum.dk